Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de raadsvergadering van 27 maart 2024

Portefeuille	Monumenten en Erfgoed
	Ruimtelijke Ordening (23)
Agendapunt	0
Datum besluit	13-02-2024, College van B&W

Onderwerp

Aanwijzing Sloterplas en zijn oevers tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht

De gemeenteraad van Amsterdam besluit

Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders,

Sloterplas en zijn oevers aan te wijzen tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht.

Wettelijke grondslag

Artikel 16 Erfgoedverordening Amsterdam (december 2015) bepaalt dat de raad een gebied kan aanwijzen tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht.

Bestuurlijke achtergrond

Op voordracht van het College van B&W neemt de gemeenteraad een besluit over het aanwijzen van een gemeentelijk beschermd stadsgezicht.
In overeenstemming met de Inspraakverordening is het voornemen voor de aanwijzing tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht ter inzage gelegd voor de duur van 6 weken. Tijdens de inspraakperiode is er een inloopbijeenkomst gehouden in De Meervaart'. Er zijn in totaal 56 zienswijzen ingediend, waarvan de meerderheid positief (vóór aanwijzing) was, zie de Nota van Beantwoording. Deze zienswijzen leiden niet tot het afwijken van het voornemen om Sloterplas en zijn oevers tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht aan te wijzen.

Onderbouwing besluit

Monumenten en Archeologie heeft onderzoek gedaan naar de cultuurhistorische waarden in het gebied Sloterplas en zijn oevers. Dit resulteerde in de cultuurhistorische rapportage "Toelichting aanwijzing beschermd stadsgezicht Sloterplas" (juni 2021).
Dit rapport betreft een uiteenzetting van de ontstaansgeschiedenis van de Sloterplas en het Sloterpark en geeft een overzicht van de in het gebied aanwezige waarden.

Zoals opgemaakt in het betreffende rapport:

1. De Sloterplas is een zo natuurlijk mogelijk ontworpen plas met parken ingericht voor 'licht, lucht en ruimte' en voor recreatiedoeleinden, waaronder zwemmen, watersport en wandelen;
2. Het is een stedenbouwkundig ontwerp en vormt het startpunt van – zo men wil de 'heipaal' onder, de gehele ruimtelijke/ stedelijke compositie van de Westelijke Tuinsteden;
3. Het volgt ruwweg de contour van de oude uitgegraven Sloterdijkermeerpolder.

Het gebied kent onder andere deze (specifieke) cultuurhistorische en stedenbouwkundige/ landschappelijke waarden:

- De beoogde oneindigheid als van een meanderende rivier;

Voordracht voor de raadsvergadering van 27 maart 2024

- De volledig groene omzoming met dien verstande dat de twee groene oevers parken (stads- en buurtpark) zijn;
- De zuidoever met dichte boombeplanting als omzoming en 'camouflage' tussen de plas en de wegenstructuur (de beoogde en deels uitgevoerde wegenstructuur Lelylaan/Meer en Vaart en een gecancelde hooggelegen weg);
- De drie eilanden, twee behorend bij het strandbad, een bij de watersportplek. De drie eilanden dragen tevens bij tot het 'natuurlijke' karakter;
- Bebouwing rond de plas, ver in de tweede linie ontworpen, waardoor de continuïteit van het groengebied met de plas zijn verstilde en natuurlijke karakter behoud.

Het gebied Sloterplas en zijn oevers kent vele en diverse waarden die passen binnen de vastgestelde selectiecriteria: cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarde, gaafheid en zeldzaamheid (Handleiding voor de aanwijzing van zaken en terreinen als gemeentelijk monument en gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht, 2 december 2015).

De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit heeft op 5 juli 2021 geadviseerd Sloterplas en zijn oevers aan te wijzen als gemeentelijk beschermd gezicht "vanwege de uitgesproken stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde als een zo natuurlijk mogelijk ontworpen plas met parken en als drager van de hele ruimtelijke compositie van de Westelijke Tuinsteden, mede vanwege de sterke samenhang met de eerder aangewezen noordoever". Gezien de waarden beschreven in de cultuurhistorische rapportage en gelet op het positieve advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is de aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk beschermd gezicht ingezet.

Zoals ook in het advies van het dagelijks bestuur (30 mei 2023) staat, zal de aanwijzing betrekking hebben op het gebied met inbegrip van de (nieuwbouw in de Sloterplas van de) Nieuwe Meervaart. En moeten, naast de Nieuwe Meervaart, andere (kleinschalige) ontwikkelingen in/ aan de Sloterplas, mogelijk blijven. De beschermde status maakt veel ingrepen niet onmogelijk, maar zorgt ervoor dat ingrepen zorgvuldig plaatsvinden in de bestaande structuur en met oog voor het behoud van cultuurhistorie.

In geval van aanwijzen tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht zal zowel het 'beschermen' als ruimte voor ontwikkeling moeten worden ingebouwd in ((de op te stellen beschermende regeling in) het omgevingsplan. Er zal immers ook ruimte moeten blijven voor de bouw van de Nieuwe Meervaart. In een beschermende regeling in omgevingsplan kunnen ontwikkelingen worden opgenomen. Ook is het mogelijk om een afwijking van het bestemmingsplan te regelen.

Het besluit Sloterplas en zijn oevers al dan niet aan te wijzen als beschermd stadgezicht, dient in het Gemeenteblad te worden gepubliceerd. Een concepttekst hiervan is bijgevoegd, zie bijlage.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Er zijn geen financiële gevolgen.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Geheimhouding

N.v.t.

Voordracht voor de raadsvergadering van 27 maart 2024

Welke stukken treft u aan

Meegestuurd

Registratienr.	Naam
AD2023-095178	Gemeenteraad Voordracht (pdf)

Ter Inzage

Registratienr.	Naam

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Ruimte & Duurzaamheid/ Monumenten en Archeologie, Annette ten Doeschate, 0611377645, a.ten.doeschate@amsterdam.nl